

Prov 1 – Argumentationsanalys – Filosofi 1

Namn _____

Klass _____

Nedan följer 7 frågor.

Om frågan kräver en **kort** motivering räcker det med någon eller några meningar. I övrigt bör du motivera så utförligt du kan.

1. Vilka av följande påståenden är **sakpåståenden** och vilka är **värdepåståenden**. Motivera också kort varför.
 - a) Vi bör inte skada djur
 - b) Skolan är jobbig
 - c) Koldioxid gör att klimatet blir varmare

2. Identifiera om följande argument är **deduktivt** eller **induktivt**. Motivera också kort varför.
 - a) P₁: Sverige ligger i Europa
P₂: Lund ligger i Sverige
S: Lund ligger i Europa

 - b) P₁: Solen skiner idag
P₂: Solen sken igår
S: Solen kommer att skina imorgon

3. Två olika forskare skriver varsin artikel om tonåringar. De olika forskarna A och B definierar tonåringar på följande sätt
 - a) Forskare A: ”Tonåringar är i det här sammanhanget personer mellan 14-18 som går på grundskolan eller gymnasiet”
 - b) Forskare B: ”Tonåringar är personer mellan 13-19 år”.

Vilka olika typer av definitioner använder forskare A och B?

4. Förklara vad som menas med ett **sunt argument** och ge ett exempel på ett sådant.
5. Joakim har en tes: Skolan ska ha mer idrott på schemat.
 - a) Hjälp Joakim formulera ett argument för tesen som är både **hållbart och relevant**. Motivera också varför det är hållbart och relevant.
 - b) Formulera ett argument som är **relevant** men **inte hållbart** i relation till tesen.
6. Nedan följer en kort text.
 - a) Gör en bedömning av argumentet och motivera dina tankegångar med relevanta filosofiska begrepp
 - b) Motivera hur man kan förbättra argumentet

”Människor söker i allmänhet välbefinnande och undviker lidande. I alla samhällen kan man observera att individer agerar för att maximera sin egen lycka. Historiskt sett har samhällen som tillgodoser individens önsknings ofta varit stabila över tid. Alltså bör samhället utformas så att individens lycka alltid prioriteras framför andra värden.”

7. Nedan följer en konversation mellan två personer. Din uppgift är att göra en bedömning på vem av dem som argumenterar bättre och vem som argumenterar sämre. Motivera med hjälp av relevanta filosofiska begrepp samt exempel från konversationen.

Person A:

Jag menar att frågan om mobilanvändning i skolan bör avgöras utifrån hur den påverkar elevernas lärande. Studier visar att mobiltelefoner ofta försämrar koncentrationen under lektionstid, och många lärare upplever att arbetsron minskar. Om skolans uppdrag är att främja lärande finns det därför goda skäl att begränsa mobilanvändningen.

Person B:

Men mobiltelefoner är ju en naturlig del av ungas vardag idag. Elever använder dem hela tiden, både i och utanför skolan, och därför är det fel att förbjuda dem just i klassrummet.

Person A:

Att något är vanligt förekommande betyder dock inte att det är lämpligt i undervisningen. Det relevanta är vilka konsekvenser mobilanvändningen har för möjligheten att nå skolans mål. Om den påverkar koncentrationen negativt är det rimligt att reglera användningen, oavsett hur utbredd tekniken är.

Person B:

Alla elever blir dessutom stressade när de inte får ha sina mobiler. Eftersom stress är dåligt alltså borde man låta eleverna använda telefonerna så att de mår bättre.

Person A:

Elevers välmående är viktigt, men då behöver man visa att mobilförbud faktiskt leder till långvarigt sämre mående. Samtidigt finns forskning som pekar på att minskad skärmtid kan förbättra både koncentration och psykisk hälsa. Därför måste olika konsekvenser vägas mot varandra.

Person B:

Efter att flera skolor införde mobilförbud har dessutom elevernas psykiska ohälsa ökat. Det visar att mobilförbudet är orsaken till att elever mår sämre, och därför borde man ta bort förbudet.